

3 (Sem-6/CBCS) PHI RE 1/2

2024

PHILOSOPHY

(Regular Elective)

Paper : PHI-RE-6016/6026

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

OPTION—A

Paper : PHI-RE-6016

(Philosophy of Religion)

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) “Philosophy of religion is a philosophical thinking about religion.” Is it true?

“ধৰ্মদৰ্শন হ’ল ধৰ্ম-সম্পৰ্কীয় দাৰ্শনিক চিন্তা।” এইটো সত্যনে?

- (b) "Philosophy of religion is a second-order activity." Who said this statement?
"ধর্মদর্শন হ'ল এটা দ্বিতীয় স্তৰৰ প্ৰক্ৰিয়া।" উক্তিটো কোনে কৈছিল ?
- (c) "Reason has no place in religion." Is it true?
"ধৰ্মত যুক্তিৰ কোনো স্থান নাই।" কথাষাৰ সত্যনে ?
- (d) Who is the author of the book, *Systematic Theology*?
Systematic Theology গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?
- (e) What is the other name of the teleological argument?
উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিক আৰু কি নামেৰে জনা যায় ?
- (f) "God is that, than which nothing greater can be thought." Who said this?
"ঈশ্বৰ হ'ল এনে এক সত্তা যাৰ উৰ্ধ্বত আন কোনো উচ্চতৰ চিন্তা কৰিব নোৱাৰি।" উক্তিষাৰ কাৰ ?
- (g) Who first criticised the ontological argument for the existence of God?
কোনে সৰ্বপ্ৰথমে ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কে সত্তামূলক যুক্তিক সমালোচনা কৰিছিল ?

- (h) Write the name of the masterwork of Rudolf Otto.
ৰুডল্ফ অ'ট্টৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থখনৰ নাম লিখা।
- (i) "Pantheism is the opposite theory of Deism." Is it true?
"সৰ্বেশ্বৰবাদ ঈশ্বৰবাদৰ বিপৰীত মতবাদ।" এইটো সত্যনে ?
- (j) According to which theory of the relation of God and World, "God created the world from void or nothing"?
ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্পৰ্ক-সম্বন্ধীয় কোনটো মতবাদৰ মতে "ঈশ্বৰে জগতখন শূন্যৰ পৰা সৃষ্টি কৰিছিল" ?

2. Give brief answer of the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention two similarities between philosophy of religion and theology.
ধর্মদর্শন আৰু ঈশ্বৰতত্ত্বৰ মাজৰ দুটা সাদৃশ্য উল্লেখ কৰা।
- (b) State any two points of necessity of studying philosophy of religion.
ধর্মদর্শন অধ্যয়নৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

(Turn Over)

(4)

- (c) Write the name of the philosopher and the argument associated with 'the analogy of the watchmaker'.

'ঘড়ী নিৰ্মাতাৰ উপমা' উপস্থাপন কৰা দাৰ্শনিকগৰাকী আৰু এই ধাৰণাৰ লগত সংযুক্ত যুক্তিটোৰ নাম লিখা।

- (d) What do you mean by Fatalism?

অদৃষ্টবাদ বুলিলে কি বুজা?

- (e) "Substance = God = Nature"—Who said this equation? Write the name of the theory associated with this equation.

"দ্রব্য = ঈশ্বৰ = প্রকৃতি"—এই সমীকৰণটো কোনে উল্লেখ কৰিছিল? ইয়াৰ লগত জড়িত মতবাদটোৰ নাম লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া : $5 \times 4 = 20$

- (a) Write a short note on religious experience.

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

- (b) Briefly explain some drawbacks of the teleological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিৰ দুৰ্বল দিশবোৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(5)

- (c) Briefly explain arguments against immortality of the Soul.

আত্মাৰ অমৰত্বৰ বিপক্ষে থকা যুক্তিবোৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Explain self-determinism.

আত্ম-নিয়ন্ত্ৰণবাদ বা স্ব-নিয়ন্ত্ৰণবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Explain Rudolf Otto's idea of Numinous.

ৰুডল্ফ অ'ট্টৰ 'নুমিনাচ'ৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Write a brief note on Revelation.

দৈৱপ্ৰকাশৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer the following questions (any four) :

$10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) What is reason? Is there any conflict between reason and faith? Discuss.

বিচাৰ-বুদ্ধি কি? বিচাৰ-বুদ্ধি আৰু আস্থাৰ মাজত কিবা সংঘাত আছেনে? আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss critically the metaphysical arguments for the immortality of the Soul.

আত্মাৰ অমৰত্ব-সম্পৰ্কীয় তাত্ত্বিক যুক্তিসমূহ সমালোচনাৰে সৈতে আলোচনা কৰা।

OPTION—B

Paper : PHI-RE-6026

(Political and Social Philosophy)

- (c) Give a satisfactory definition of religion. Explain the relation between religion and philosophy of religion.

ধর্মৰ এটা সন্তোষজনক সংজ্ঞা দিয়া। ধর্ম আৰু ধর্মদৰ্শনৰ সম্বন্ধ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Discuss the nature and scope of philosophy of religion.

ধর্মদৰ্শনৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

- (e) Explain Panentheism as a theory of the relation between God and World.

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাবে সৰ্ববিশ্ববাদের ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Give a comparative account between Deism and Pantheism.

ঈশ্বৰবাদ আৰু সৰ্ববিশ্ববাদের এটি তুলনামূলক আলোচনা দাঙি ধৰা।

- (g) Discuss critically the cosmological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-বিষয়ক বিশ্বতত্ত্বমূলক বা কাৰ্য-কাৰণ যুক্তিটো সমালোচনাৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

- (h) Explain ontological argument of Descartes' regarding the proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্বৰ প্ৰমাণৰ ক্ষেত্ৰত ডেকাৰ্টৰ তাত্ত্বিক যুক্তি ব্যাখ্যা কৰা।

1. Answer the following questions : 1×10=10

ভলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) "Right implies duty." Is it true?

"অধিকাৰে কৰ্তব্যক সূচায়।" এইটো সত্যনে?

- (b) "Justice is a virtue." Who said this?

"ন্যায়পৰায়ণতা হ'ল এটা সংগুণ।" এইটো কোনে কৈছিল?

- (c) "Equality means first of all the absence of special privileges." Who said this?

"সমতা মানে হ'ল বিশেষ সুযোগ-সুবিধাৰ অনুপস্থিতি।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

- (d) How many virtues are recognized by Plato?

প্লেটোই কেইপ্ৰকাৰৰ সংগুণক স্বীকৃতি দিছিল?

- (e) Who is the father of anarchism?

নৈৰাজ্যবাদৰ জনক কোন?

- (f) Name one of the books authored by Karl Marx.

কাৰ্ল মাৰ্ক্সে লিখা এখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(g) Mention one demerit of monarchy.

ৰাজতন্ত্ৰৰ এটা দোষ উল্লেখ কৰা।

(h) Who first used the word 'theocracy'?

'Theocracy' শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

(i) What are the two types of democracy?

গণতন্ত্ৰৰ দুটা ভাগ কি কি?

(j) Who is the propounder of radical humanism?

মৌলিক মানৱতাবাদৰ প্ৰবৰ্তক কোন?

2. Answer the following questions in brief : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) State any two economic rights.

যি কোনো দুটা অৰ্থনৈতিক অধিকাৰ উল্লেখ কৰা।

(b) What are the two aspects of equality according to Laski?

লাস্কিৰ মতে সমতাৰ দুটা দিশ কি কি?

(c) State two demerits of democracy.

গণতন্ত্ৰৰ দুটা দোষ উল্লেখ কৰা।

(d) Mention two aspects of multiculturalism.

বহুসংস্কৃতিবাদৰ দুটা দিশ উল্লেখ কৰা।

(e) State two characteristics of socialism.

সমাজবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following questions :

$5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a short note on the relationship between right and duty.

অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যৰ মাজত থকা সম্বন্ধৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(b) How does Plato describe the concept of Justice? Explain briefly.

প্লেটোই ন্যায়পৰায়ণতাৰ ধাৰণাটো কেনেদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে? চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(c) Is anarchism identical with terrorism? Explain briefly.

নেৰাজ্যবাদ সন্ত্রাসবাদৰ লগত একেনে? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write a short note on theocracy as a form of government.

চৰকাৰৰ এটি ৰূপ হিচাবে ধৰ্মতন্ত্ৰৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(e) What are the various forms of humanism? Explain briefly.

মানৱতাবাদৰ বিভিন্ন ৰূপসমূহ কি কি? চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(f) Mention main characteristics of a secular State.

ধৰ্মনিৰপেক্ষ ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া : $10 \times 4 = 40$

(a) Is there any relationship between equality and liberty? Discuss.

সমতা আৰু স্বাধীনতাৰ মাজত সম্বন্ধ আছেনে? আলোচনা কৰা।

(b) Write an essay on the concept of Justice.

ন্যায়পৰায়ণতাৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে এখন বচনা লিখা।

(c) Define democracy. What are the characteristics of democracy? Discuss.

গণতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। গণতন্ত্ৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

(d) What is anarchism? Explain the basic features of anarchism.

নৈৰাজ্যবাদ কি? নৈৰাজ্যবাদৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss the merits and demerits of socialism.

সমাজতন্ত্ৰবাদৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

(f) Explain the salient features of humanism.

মানৱতাবাদৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Explain the meaning and nature of secularism.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ অৰ্থ আৰু স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Define multiculturalism. Is India a multiculturalist country? Give reasons for your answer.

বহুসংস্কৃতিবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতবৰ্ষ এখন বহুসংস্কৃতিবাদী দেশ হয়নে? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি দিয়া।

***